ADAM MICKIEWICZ

Ruiny zamku w Bałakławie

wolnelektury.pl

FUNDACJA nowoczesna Polska

ADAM MICKIEWICZ

SONETY KRYMSKIE

Ruiny zamku w Bałakławie[1][2]

Historia, Przemijanie, Ruiny

Te zamki, połamane w zwaliska bez ładu,
Zdobiły cię i strzegły, o niewdzięczny Krymie!
Dzisiaj stérczą na górach jak czaszki olbrzymie,
W nich gad mieszka, lub człowiek podléjszy od gadu.

Szczeblujmy[3] na wieżycę, szukam herbów śladu;
Jest i napis, tu może bohatéra imię,
Co było wojsk postrachem, w zapomnieniu drzymie,
Obwinione jak robak liściem winogradu.

Tu Grek dłutował w murach ateńskie ozdoby,
Stąd Italczyk Mongołom narzucał żelaza,
I mekkański przybylec nucił pieśń namaza.

Śmierć

Dziś sępy czarném skrzydłem oblatują groby,
Jak w mieście, które całkiem wybije zaraza,
Wiecznie z baszt powiewają chorągwie żałoby.

[1]Nad zatoką tego imienia stoją gruzy zamku, zbudowanego niegdyś przez Greków, przychodniów z Miletu. Później Genueńczycy wznieśli na tem miejscu twierdzę Cembalo. [przypis autorski]

[2]Bałakława jest to małe miasteczko, wciśnięte między góry, o zatoce rozlewającej się wąską szyją między dwoma skałami. Na jednej z nich wznoszą się rozwaliny zamku obronnego, którego mury spuszczają się ze skały aż na sam brzeg morza. Wznieśli go najpierw Grecy, odbudowali i na stopie groźnej potęgi postawili następni panowie Bałakławy, Wenecjanie, później Genueńczycy, którzy też pierwotną nazwę zatoki Symbolon przekształcili na Cembalo a później na Bellachiave (Piękny klucz), co Tatarzy przerobili po swojemu na Bałakławę. W r. 1475 wypędzili Turcy Genueńczyków i zajęli pod swoje panowanie Bałakławę. Po nich zawładnęli w 1524 r. Krymem Tatarzy i dzierżyli go aż do zajęcia tej krainy przez Rosję w r. 1783, po zrzeczeniu się tronu przez ostatniego chana Schachin–Giraja. [przypis redakcyjny]

[3]*Szczeblujmy* — wyraz stworzony przez Trembeckiego, a przez Mickiewicza, wielbiciela jego języka, powtórnie użyty w znaczeniu wstępowania na wyższe stopnie. [przypis redakcyjny]

Tekst opracowany na podstawie: Adam Mickiewicz, Poezje, tom 2, Wiersze z lat 1825-1855 (Pieśni - Sonety - Poezje patrjotyczne, religijne i filozoficzne - Wiersze okolicznościowe - Bajki), wstęp i układ Józefa Kallenbacha, objaśn. zaopatrzył Jan Bystrzycki, Krakowska Spółdzielnia Wydawnicza, wyd. 2 popr., druk. W. L. Anczyca, Kraków 1928

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (http://wolnelektury.pl). Reprodukcja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Okładka na podstawie: Orange and Yellow Window Wooden Shutters - Brian Eno Speaker Flowers Sound Installation at Marlborough Houseat, Dominic's pics@Flickr, CC BY 2.0